

Adı-Soyadı :
Sınıfı :
Numarası :

Senaryo 1

Kazanım: 6.4.4. Yazma stratejilerini uygular. yöntem ve tekniklerin kullanılması sağlanır.

Not alma, özet çıkarma, eleştirel, yaratıcı, serbest, kelime ve kavram havuzundan seçerek yazma, bir metinden ve duyulardan hareketle yazma gibi yöntem ve tekniklerin kullanılması sağlanır.

1. “Birlikten kuvvet doğar.” sözüyle ilgili duygu ve düşüncelerinizi ifade eden bir deneme yazınız.

Yazınızı oluştururken yazım ve noktalama kurallarına dikkat ediniz. Yazınıza uygun bir başlık getiriniz.

BİRLİK VE BERABERLİK

İnsan toplumsal bir varlıktır. Hayatını en iyi şekilde sürdürebilmek için diğer insanlarla dayanışma halinde olmalıdır. Tek başına üstesinden gelemeyeceği işleri başkalarının da yardımını aldığında çok daha kolay bir şekilde yapabilir.

Bir insan tek başına yeterince güçlü değildir fakat çevresindekilerle birlik olduğunda çok daha güçlü hale gelir ve en zor işleri bile başarabilir. Hayatımız boyunca tek başımıza güç yetiremeyeceğimiz sorunlarla karşılaşırız. Tek başımıza çırpınıp dursak da bir neticeye varamayız. Ancak insanların yardımıyla o sorunu rahat bir şekilde çözebiliriz çünkü birlikten kuvvet doğar. Toplumda görülen bir haksızlığa sadece bir kişi tepki gösterdiğinde o haksızlığın giderilmesi mümkün olmaz hatta bu kişi belki de haksızlık yapanlar tarafından ezilip sindirilmeye çalışılır oysa bu haksızlığı gören herkes birlik ve beraberlik içinde hareket eder ve haksızlık yapanlara tepki gösterirse o haksızlığı gidermek çok daha kolay olacaktır.

İnsanlar birlik ve beraberliğin önemini kavramalı, hayatın her aşamasında dayanışma içerisinde yaşamalıdır. Evet, sadece bir kişi bir şeyi değiştiremeyebilir ancak çok kişi belki de her şeyi değiştirebilir.

Kazanım: 6.3.17. Metinle ilgili soruları cevaplar. Metin içi ve metin dışı anlam ilişkileri kurulur.

2. Dünyayı verelim çocuklara, hiç değilse bir günlüğüne
Allı pullu bir balon gibi verelim oynasınlar
Oynasınlar türküler söyleyerek yıldızların arasında
Dünyayı çocuklara verelim
Kocaman bir elma gibi verelim
Sıcacık bir ekmek somunu gibi
Bir günlüğüne de olsa öğrensin dünya arkadaşlığı
Çocuklar dünyayı alacak elimizden
Ölümsüz ağaçlar dikecekler

Nazım Hikmet

İçeriğinden hareketle şiire uygun bir başlık yazınız.

DÜNYAYI VERELİM ÇOCUKLARA

Kazanım: 6.3.7. Çekim eklerinin işlevlerini ayırt eder. (İsim çekim ekleri (çoğul eki, hâl ekleri, iyelik ekleri ve soru eki) üzerinde durulur.)

3. Aşağıdaki cümlelerde yer alan altı çizili sözcüklerin hangi çekim ekini aldığını altındaki boşluklara yazınız.

- a) Bu akşam bize gelecekti.

Hâl eki

- b) Zil çalınca çocuklar dışarı çıktı.

Çokluk eki

- c) Gönlüm Beşiktaş'ın şampiyon olmasından yanadır.

İyelik eki

- d) Edremit'e yaklaştığını söyledi.

Hâl eki

- e) Yüzün güldü mü bilmem.

İyelik eki

Kazanım: 6.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

4. 1945'te Çanakkale harp sahaları yasak bölge statüsünde olduğu için, Genel Kurmay Başkanlığından izin almak gerekmektedir. Anzak subayı da izin almak için müracaatta bulunur. Bu izin dilekçesini inceleyen Genel Kurmay Başkanlığı Hava Dairesi Komutanı Tekin Arıburun, bu aileye yardımcı olur ve üç günlük bir izin temin eder. Tesadüfe bakın ki Tekin Paşa'nın babası, Çanakkale Savaşı'nda "Şehit Alayı" diye ün yapan ve bir ferdi bile kurtulmamacasına şehit düşen 57. Alay Komutanı Yarbay Hüseyin Avni Bey'dir. Babası şehit düştüğünde 8 yaşında bir çocuktur Tekin Paşa. Dolayısıyla Çanakkale Savaşları'yla yakından ilgilidir.

Bu metindeki bazı sözcüklerin anlamı aşağıdaki tabloda verilmiştir. Bu sözcükleri metinden bularak anlamalarının karşısına yazınız.

Anlam	Sözcük
Düşmanla doğrudan doğruya silahlı çatışmayı ifade eden	Harp, Savaş
Başvuru, danışma	Müracaat
Kutsal bir ülkü ve inanç, özellikle yurt için savaşırken ölen kimse	Şehit
Rast geliş, rastlayış, rastlantı	Tesadüf

Kazanım: 6.3.13. Metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantı ifadelerinin anlama olan katkısını değerlendirir. (Ama, fakat, ancak, lakin, bununla birlikte ve buna rağmen ifadeleri üzerinde durulur.)

5. Geçiş ve bağlantı ifadelerinden "ama, fakat, ancak, lakin, buna rağmen, bununla birlikte" sözcüklerinden dördünü seçiniz. Seçtiğiniz sözcükleri birer cümlede kullanınız.

Çalışmak istiyorum ama iş bulamıyorum.

Teknolojiyi iyi kullanamıyorum fakat çabuk öğreniyorum.

Hatamı kabullenip özür diledim buna rağmen günlerdir yüzüme bile bakmadı.

Ayakkabımı yenilemek istiyorum lakin hangi modeli alacağıma henüz karar vermedim.

Senaryo 2

Kazanım: 6.3.29. Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur. Neden-sonuç, amaç-sonuç, koşul, karşılaştırma, benzetme, örneklendirme, duygu belirten ifadeler, abartma üzerinde durulur.

1. Aşağıda boş bırakılan yerlere yay ayraç içinde verilen anlamları ifade eden birer cümle yazınız.

- a) Hasta olduğu için okula gelememiş.(Neden-sonuç)
- b) Ona sık sık öğüt verirdi; iyi bir insan olsun diye.(Amaç-sonuç)
- c) Yeni şiirler eski şiirlere göre daha anlaşılır bir dille yazılıyor.(Karşılaştırma)
- d) Bizim buralara yağmur yağdıkça her yer toprak kokardı.(Koşul)

Kazanım: 6.3.22. Metindeki hikâye unsurlarını belirler. (Olay örgüsü, mekân, zaman, şahıs ve varlık kadrosu, anlatıcı üzerinde durulur.)

2. 1921 yılının Aralık ayıydı. Şerife Bacı kağnısıyla İnebolu'dan Kastamonu Kışlası'na doğru yol alıyordu. Onun gibi birçok kadın kağnılarının yanında yürüyordu. Hava bazen tipiye dönüyor, bazen lapa lapa kar yağıyordu. Bu durumda yürümek çok zorlaşıyordu. Ama gayret ediyorlardı. Çünkü vatan zor durumdaydı. Askerlere cephane gerekiyordu. Cephaneleri mutlaka Kastamonu Kışlası'na getirmeliydiler. Cephaneler, sabahın erken vakitlerinde kağnılara yükleniyordu. Kağnılar yüklerini alınca hiç beklemeden yola koyuluyorlardı. Askerlerden biri, Şerife Bacı, cephaneler tamamdır. Yola çıkabilirsin! Tamam yığdım!

Bu metinden hareketle aşağıdaki hikâye haritasını doldurunuz.

Zaman	Mekân(Yer)	Şahıs ve Varlık Kadrosu	Olay
1921 yılının Aralık ayı sabahın erken saati	İnebolu ve Kastamonu Kışlası yolu	Şerife Bacı Asker	Şerife Bacı'nın kağnısıyla İnebolu'dan Kastamonu Kışlası'na kağnıyla cephane taşıması

Kazanım: 6.3.14. Metindeki söz sanatlarını tespit eder. Konuşturma (intak) ve karşıtlık (tezat) söz sanatları verir.

3. Ben bir ayrık otuyum dostlar
Ne buğday amcam, ne pirinç dayım
Mısırla akraba bile değilim
Bir yeşermeye göreyim
Canıma kastederler yapabilseler
Ama nafile, duramam
Ağlamayı gülüyorum çabasına onun,
Şükür toprağın cömertliğine

Bu dizelerde yer alan söz sanatlarını, yazınız.

Konuşturma Kişileştirme Karşıtlık

Kazanım: 6.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder. a) Öğrencilerin tahmin ettikleri kelime ve kelime gruplarını öğrenmek için sözlük, atasözleri ve deyimler sözlüğü vb. araçları kullanmaları sağlanır. b) Öğrencinin öğrendiği kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturma teşvik edilir.

4. Kimileri hayal kurmayı lüzumsuz bir uğraş olarak görse de insanın hedeflerine ulaşmasında hayalin önemli bir yeri vardır. İnsan, yapmak istediklerini önüne set çekmeden, başarısızlıktan çekinmeden, gerçeğin süzgecinden geçirmeden hayal edebilmelidir. Ancak bu şekilde hayallerini gerçeğe tanıstırması mümkün olacaktır. Yoksa büyük bir düş kırıklığı yaşayacaktır.

Bu metinde geçen “önüne set çekmek” ve “düş kırıklığı yaşamak” deyimlerinin metne kattığı anlamı yazınız.

Önüne set çekmek: Bir işi, bir davranışı, bir isteği önlemek, engellemek

Düş kırıklığı yaşamak: Beklediği sonucu alamamak

Kazanım: 6.3.7. Çekim eklerinin işlevlerini ayırt eder. İsim çekim ekleri (çoğul eki, hâl ekleri, iyelik ekleri ve soru eki) üzerinde durulur.

5. Bu vatan toprağın kara bağrında
Sıradağlar gibi duranlarındır
Bir tarih boyunca onun uğrunda
Kendini tarihe verenlerindir

Tutuşup kül olan ocaklarından
Şahlanıp köpüren ırmaklarından
Hudutlarda gaza bayraklarından
Alnına ışıklar vuranlarındır

Orhan Şaik GÖKYAY

Yukarıdaki dizelerde hâl(durum) eki almış sözcükleri yazınız.

bağrın-da

uğrun-da

kendin-i

tarih-e

ocakların-dan

ırmakların-dan

hudutlar-da

bayrakların-dan

alnın-a